

RIIGI TEATAJA

Nr. 82.

3. oktoobril 1934.

Nr. 82.

Art. 688. Kaitseväe kriminaalseadustik.

688. Kaitseväe kriminaalseadustik.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 19. septembril 1934.

ÜLDOSA.

1. peatükk.

Üldmäärused.

§ 1. Kaitseväe kriminaalseadustikus ettenähtud süütegudele ja karistustele kohaldatakse kõigil neil juhtudel, kus käesolevas seadustikus ei ole tehtud erandeid, Kriminaalseadustiku üldosa.

Käesoleva seadustiku alla kuuluvate isikute süütegudele, mis ei ole selles seadustikus ette nähtud, kohaldatakse üldisi maksvaid kriminaalseadusi.

Kriminaalseadustikus riigiteenijate kohta käivad eeskirjad kohaldatakse ka tegelikus kaitseväeteenistuses olevaile isikuile.

§ 2. Kaitseväelised süüteod on ette nähtud käesoleva seadustiku § 73—131, 134—137 ja 153—210.

Üldteenistuslikud süüteod on ette nähtud käesoleva seadustiku § 138—152.

Üldsüüteod on ette nähtud käesoleva seadustiku § 132, 133 ja 211—214. ←

§ 3. Käesoleva seadustiku järgi määratavad karistused on:

A. Üldkaristused:

- 1) surmanuhtlus;
- 2) sunnitöö;
- 3) vangimaja.

B. Kaitseväelised karistused:

- 1) kaitseväeline vangistus;
- 2) arest garnisoni arestimajas;
- 3) distsiplinaarkaristused.

Käesolevas seadustikus ettenähtud tingimustel (§ 25, 28—30 ja 67—69) määratakse ametikohalt tagandamine ja reameheks alandamine.

§ 4. Süütegu, mille eest käesolev seadustik näeb ette raskema karistusena surmanuhtluse või sunnitöö, nimetatakse raskeks kuriteoks.

Süütegu, mille eest käesolev seadustik näeb ette raskema karistusena vangimaja või kaitsevälise vangistuse, nimetatakse kuriteoks.

Süütegu, mille eest käesolev seadustik näeb ette raskema karistusena aresti garnisoni arestimajas või distsiplinaarkaristuse, nimetatakse üleastumiseks.

2. peatükk.

Kaitseväe kriminaalseadustiku maksvuspiirkond.

§ 5. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad tegelikus kaitseväe- või tööteenistuses kordasaadetud süütegude eest:

- 1) kaitsevälased, kes teenivad maa-, mere- või lennuväe üksustes või kaitsevääsutes, samuti piirivalves;
- 2) käsutus-, reserv- ja maakaitsevälased;
- 3) tööteenistuskohuslased.

Kaitsevälaseks käesoleva seadustiku mõttes loetakse ohvitseri, kaitseväämetnikke, allohvitseri ja sõdureid. Kaitseväämetnikkude all mõistetakse: kaitseväämetnikke, kaitseväämetnikkude asetäitjaid ja sõjaagseid kaitseväämetnikke ning nende asetäitjaid.

§ 6. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad ka riigi- või omavalitsusteenistusse läkitatud kaitsevälased, kuid nende poolt kordasaadetud alistikorra rikkumised riigi- või omavalitsusteenistuse alal ei kuulu käesoleva seadustiku alla.

§ 7. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad nende kohta käivate eriseaduste või seadluste alusel ka need kaitsevälased, kes teenivad kaitseväe koosseisu mittekuuluvais erilistes kaitsevälise korra alla seatud üksustes ja asutistes.

§ 8. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad ka ohvitserid ja kaitseväämetnikud, kes teenivad Riigivanema poolt kinnitatud kaitseliidu koosseisudes ohvitseridele või kaitseväämetnikkudele ettenähtud kindlapalgalistel ametikohtadel ja kes on loetud tegelikus kaitsevääteenistuses olevaiks.

Kaitseliidu pealikud, kes on küll loetud tegelikus kaitsevääteenistuses olevaiks kuid teenivad mittekindlapalgalistel ametikohtadel ja ametikohuseid ei täida alaliselt, ja kõik muud kaitseliitlased kuuluvad käesoleva seadustiku alla kaitsevälaliste süütegude eest, mis nad on saatnud korda:

- 1) ajal, mil nad viibisid oma kohuste täitmisel alarmi puhul riigi ja avaliku korra kaitseks;
- 2) kaitseliidu üksustes, mille kohta Riigivanem on otsustanud panna maksma käesoleva seadustiku.

§ 9. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad reserv- ja maakaitseväe ohvitserid ning kaitseväämetnikud alistus- ja heakorra rikkumise eest, mis nad on korda saatnud olles vormiriietes või viibides tervise järelkatsumisel kaitsevää ravilais.

§ 10. Käesoleva seadustiku alla kuuluvad ka eruohvitserid ja kaitsevääteenistusest ja -tööst hoopis vabastatud isikud, kuid ainult kaitsevälaliste ja üldteenistuslikkude süütegude eest, mis nad on korda saatnud tegelikus kaitsevää- või tööteenistuses olles.

§ 11. Käesoleva seadustiku eeskirjade alla alistus- ja heakorra rikkumise eest kuuluvad:

- 1) käsutus-, reserv- ja maakaitsevää allohvitserid ja sõdurid, kui nad need süüteod on korda saatnud olles vormiriietes;

- 2) käsutus-, reserv- ja maakaitseväe allohvitserid, sõdurid ja tööteenistuskohuslased, kui nad need süüteod on korda saatnud olles kaitseväe ravilais tervise järelekatsumisel.

§ 12. Käesoleva seadustiku eeskirjade alla väejuuksu ja väeosast omavolilise lahkumise või äraoleku kohta kuuluvad teenistusse ilmumata jäämise puhul:

- 1) pärast teenistusse astumiseks määratud tähtaega vastuvõtmisele, arstlikule järelekatsumisele või läbivaatamisele ilmunud kaitseväe- ja tööteenistuse kutsealused, kui nad pärast ilmumist vastu võeti teenistusse;
- 2) tegelikku teenistusse astumiseks määratud tähtajaks ilmunata jäänud kaitseväe- ja tööteenistuse kutsealused;
- 3) tegelikku teenistusse kutsumise käsus või teadaandes tähendatud tähtajaks hiljaks või ilmunata jäänud käsutus-, reserv- ja maakaitseväelased ja tööteenistuskohuslased.

§ 13. Käesoleva seadustiku eeskirjade alla, mis näevad ette kehavigastuse tekitamist ja pettust tegelikust teenistusest kõrvalehoidmise sihiga, kuuluvad need kutsealused, käsutus-, reserv- ja maakaitseväelased ja tööteenistuskohuslased, kes need süüteod on korda saatnud ja tegelikku teenistusse kutsuina teenistusse ka vastu võeti.

§ 14. Käesoleva seadustiku eeskirjade alla kaitseväe julgeoleku, vaenlase abistamise ja soodustamise ning salakuulamise kohta kuuluvad ka sõjavangid. Muude süütegude eest kuuluvad sõjavangid käesoleva seadustiku alla kaitseväge ülemjuhataja poolt väljakuulutatud ulatuses.

§ 15. Süüteod, mis § 5 tähendatud isikud tegeliku teenistuse ajal saatnud korda väljaspool Eesti Vabariigi piire, käivad käesoleva seadustiku alla, kui süüalused seal teenisid Eesti väeosas, välisesinduses või muidu ametlikult läkitatuina; kui nad aga viibisid välismaal mitteametlikult, kohaldatakse neile ainult § 66 teine lõige ja eeskirjad alistuskorra kohta.

§ 16. Ühises teenistuses liitlasriikide sõjaväelaste vastu kordasaadetud kaitsevälised ja üldteenistuslikud süüteod on karistatavad nende riikidega vastastikkuse maksvuse juhul samuti, nagu oleksid need süüteod saadetud korda Eesti Vabariigi kaitseväelaste vastu.

§ 17. Käesoleva seadustiku alla käivad sõjaajal kaitseväe või kaitselaevastiku juurde kuuluvad järgmised Eesti tegelikus kaitseväteenisistuses mitteseisvad isikud, kui nad alluvad sõjakohtule:

- 1) riigiteenijad-ametnikud, kes teenivad kaitseväe asutistes ja riigikaitse otstarbeks moodustatud organisatsioonides, mis tegutsevad kaitseväge ülemate korralduses;
- 2) välismaa ohvitserid, kes on läkitatud Eesti kaitseväeosadesse või -asutistesse ja kelle alluvuse kohta Eesti sõjakohtule kaitseväge ülemjuhataja pole teinud erandeid;
- 3) kaubalaevade juhid nende kohta käesolevas seadustikus ettenähtud süütegude eest.

§ 18. Käesoleva seadustiku eeskirjade alla kuuluvad sõjaajal kaitseväe poolt okupeeritud vaenlase maa alal viibivad isikud kõigi süütegude eest, mis kaitseväge ülemjuhataja teadaandes tähendatud, samuti süütegude eest, mis nad on pannud toime koos käesoleva seadustiku alla kuuluvate isikutega.

§ 19. Käesolevas seadustikus sõjaaja kohta antud eeskirjad on maksvad:

- 1) sõja ajal;
- 2) mobilisatsiooni kuulutamisest kuni kaitsevägede demobilisatsiooni lõpuni;
- 3) kaitseväge, piirivalve või kaitseliidu üksuste suhtes, kelle kohta on Vabariigis asetleidnud mässu puhul või mõne riigikaitsega seotud operatsiooni ajaks Riigivanema korraldusega pandud maksma käesolevas seadustikus sõjaaja kohta käivad määrused.

§ 20. Käesoleva seadustiku eriosa üheteistkümnenda peatüki alla kuuluvad kaitseseisukorda kuulutatud maa alal kaitseseisukorra maksvuse ajal nii Eesti Vabariigi kui ka välisriigi kodakondsuses olevad tegelikud kaitseväeteenistuses mitteseisvad isikud juhtudel, mis Kaitseseisukorra seaduses ette nähtud.

3. peatükk.

Karistused.

§ 21. Käesolevas seadustikus ettenähtud kaitseväeliste ja üldteenistusslikkude süütegude eest määratud surmanuhtlus viiakse täide mitteavalikult mahalaskmise läbi; üldsüütegude eest määratud surmanuhtluse võib sõjakohus otsustada viia täide mahalaskmise läbi või Kriminaalseadustiku § 12 ettenähtud viisil.

Kaitseväeliste süütegude eest ettenähtud surmanuhtlust, kui süütegu ei ole korda saadetud omakasu tõukel, võib kohus määrata ka ilma Kriminaalseadustiku § 18 ettenähtud tagajärgedeta.

§ 22. Kaitseväeline vangistus määratakse kolmest kuust kuni ühe aastani.

Kaitseväelisele vangistusele mõistetuid peetakse kinni kaitseväge karistusasutistes. Karistusasutiste sisekord ja nendes kinnipidamise viis määratakse eriseadlusega.

§ 23. Arest garnisoni arestimajas määratakse ühest kuust kuni kuue kuuni ja viiakse täide kaitseväge distsiplinaarkaristuste seadluses ettenähtud korras.

§ 24. Kui käesolevas seadustikus on ette nähtud distsiplinaarkaristus, siis määrab kohus distsiplinaarkaristusena noomituse ja iga liiki aresti.

Süüdlasele avaldatud noomitus loetakse täideviiduks kohtuotsuse seadusjõusse astumiseга.

§ 25. Ohvitserid, kaitseväeametnikud, allohvitserid ja kapralid, kes on mõistetud vangimajja üle ühe aasta, alandatakse reameheks ja tagandatakse ametikohalt jäädavalt.

Samad tagajärjed on eelnimetatud isikute süüdimõistmisel: a) süütegude eest, mis on ette nähtud Kriminaalseadustiku § 540 ja 548—564, b) kui isik mõisteti vangimajja alla ühe aasta ja ta õigused kitsendati Kriminaalseadustiku § 20 alusel.

Kriminaalseadustiku § 443—450 ettenähtud süüteod ei ole seotud käesolevas paragrahvis tähendatud tagajärgedega, kui määrati vangimaja.

§ 26. Kaitseväelisse vangistusse mõistetud ohvitseri ei või kõrgendada auastmes ega määrata, ka kohusetäitjana mitte, ametikohale, mis astmelt on kõrgem ametikohast, mis neil oli enne kohtuotsust.

Kaitseväelisse vangistusse mõistetud kaitseväeametnikke ei või määrata, ka kohusetäitjana mitte, ametikohale, mis astmelt on kõrgem ametikohast, mis neil oli enne kohtuotsust.

Eelmistes lõigetes tähendatud isikuid võib ette panna kõrgendamisele auastmes ja määrata kõrgemaastmelisele ametikohale Riigivanema erilisel otsusel, et kantud karistus ei ole takistuseks nende kõrgendamisele teenistuses.

§ 27. Kaitseväelisse vangistusse mõistetud üleajateenijaid ei või kõrgendada auastmes ega määrata, ka kohusetäitjana mitte, astmeliselt kõrgemapalgalisele ametikohale.

Eelmises lõikes tähendatud isikuid võib kõrgendada või lubada kõrgendada auastmes ja teenistuses diviisiülem, otsustades iga juhu kohta eraldi, et kantud karistus ei loeta takistuseks teenistuses kõrgendamisele.

§ 28. Kaitseväelisse vangistusse mõistetud ajateenijaid ei või kõrgendada auastmes. Ajateenijad allohvitserid ja kapralid alandatakse ühtlasi reameheks ja tagandatakse ülemate kohtadelt.

Ajateenijaid, kes on ära kandnud kaitseväelise vangistuse, ei või määrata ülemate kohtadele, samuti auvahtkondadesse või komandovanemaiks — ühe aasta jooksul pärast karistuse ärakandmist; enne seda tähtaega võib neid kõrgendada auastmes ja määrata ülemate kohtadele ja auvahtkondadesse või komandovanemaiks ainult diviisiülemal erilisel otsusel, et kantud karistus ei loeta takistuseks nende kõrgendamisele teenistuses.

§ 29. Ametikohalt tagandatud ohvitseri ja kaitseväeametnikke võib määrata, ka kohusetäitjana, endisele, sama- või kõrgemaastmelisele ametikohale ainult Riigivanema erilisel igakordsel loal.

Ametikohalt tagandatud üleajateenijaid võib määrata endistele, sama- või kõrgemaastmelistele ametikohtadele diviisiülemal erilisel igakordsel loal.

§ 30. Reameheks alandatud ohvitser rahuajal vallandatakse tegevast teenistusest. Sõjaajal sõjalise vägiteo puhul võib ülemus teda esitada ülendamiseks endisse auastmesse.

4. peatükk.

Karistuse kandmisest tingimisi vabastamine.

§ 31. Kaitseväelisse vangistusse või aresti garnisoni arestimajas mõistetut võib karistuse kandmisest tingimisi vabastada, kui teda varemalt ei ole karistatud sunnitööga, vangimajaga või kaitseväelise vangistusega ja kui see vabastamine kohtu arvamuse järgi süüdlase viib parandusele, nõnda et ta edaspidi enam ei andu kuritegevusele.

§ 32. Karistuse kandmisest tingimisi vabastatule määratakse katseage ühest kuni kolme aastani.

§ 33. Kui karistuse kandmisest tingimisi vabastatu katseaja kestel saadab korda uue süüteo, mille eest ta mõistetakse kas katseaja kestel või kahe aasta jooksul pärast seda sunnitööle, vangimajja või kaitseväelisse vangistusse, siis pööratakse ühes sellega ka endine karistus täitmisele liitmismääruste järgi.

Kui ta aga mõistetakse aresti garnisoni arestimajas või aresti Kriminaalseadustiku järgi, siis võib kohus ühes sellega ka endise karistuse pöörata täitmisele liitmismääruste järgi.

§ 34. Kui karistuse kandmisest tingimisi vabastatu enne katseaja määramist oli saanud korda süüteo, mille eest ta katseaja kestel mõistetakse sunnitööle, vangimajja või kaitseväelisse vangistusse, siis pööratakse ühes sellega ka endine karistus täitmisele koostusmääruste järgi.

§ 35. Karistuse kandmisest tingimisi vabastamine ei takista kohtukulu ega kahjutasu sissenõudmist ega asjade äravõtmist.

§ 36. Kui karistuse kandmisest tingimisi vabastamine ei ole tühistatud § 33 või 34 ettenähtud tähtaegadel, siis loetakse karistus kustunuks.

5. peatükk.

Enne tähtaega tingimisi vabastamine.

§ 37. Enne tähtaega võib tingimisi vabastada kaitseväelisse vangistusse mõistetut, kui ta vähemalt poole temale määratud karistusest on ära kandnud. Ühelgi juhul ei või vabastada enne, kui karistusajast vähemalt kolm kuud kohtuotsuse täitmiseks on kinni peetud.

Ärakantud poolde karistusajasse arvatakse ka eelvangistusaeg, mis kohus on arvanud karistusse.

Tingimisi enne tähtaega ei või vabastada neid kaitseväelisse vangistusse mõistetud enesevigastajaid, kes enesele tehtud vigastuse iseloomu tõttu kaitseväeteenistuseks on kõlbmatud.

§ 38. Enne tähtaega võib tingimisi vabastada kinnipeetavat sel korral, kui ta kiiduväärne käitumine kinnioleku ajal küllalt põhjust annab eeldamiseks, et ta pärast vabastamist enam ei andu kuritegevusele.

§ 39. Enne tähtaega tingimisi vabastule määratakse kandmata jäänud karistusaeg katseajaks.

§ 40. Kui enne tähtaega tingimisi vabastatu katseaja kestel saadab korda uue süüteo, mille eest ta mõistetakse kas katseaja kestel või kahe aasta jooksul pärast seda sunnitööle, vangimajja või kaitseväelisse vangistusse, siis pööratakse ühes sellega ka endise karistuse kandmata jäänud osa täitmisele liitmismääruste järgi.

Kui ta aga mõistetakse aresti garnisoni arestimajas või aresti Kriminaalseadustiku järgi, siis võib kohus ühes sellega ka endise karistuse kandmata jäänud osa pöörata täitmisele liitmismääruste järgi.

§ 41. Enne tähtaega võib tingimisi vabastada ka eelmise (40) paragrahvi järgi liidetud karistuse kandmisest, kuid seejuures arvutatakse vabastamise tähtaeg uue süüteo eest määratud karistuse järgi pärast endise karistuse kandmata jäänud osa täielikku kandmist.

§ 42. Kui enne tähtaega tingimisi vabastamine ei ole § 40 ettenähtud tähtajal tühistatud, siis loetakse karistus kantuks, arvates tingimisi vabastamise päevast.

6. peatükk.

Süüksarvamise ja kuritegelikkuse tingimused.

§ 43. Süüteoks ei loeta tegu, mis on saadetud korda seaduse täitmiseks, ega tegu, mis on saadetud korda ülemuse poolt antud käsu täitmiseks, kui see käsk oli antud teenistusajal või käsualune luges seda käsku teenitusajaks ning kui käsualune ei saanud aru käsuga ettekirjutatud teo kuritegelikkusest.

§ 44. Käsualuse tegu, mis saadeti korda Kriminaalseadustiku § 45 ettenähtud hädakaitsel ülema vastu, kes oli teenistuskohuste täitmisel, ei loeta süüteoks ainult siis, kui ülema seadusvastane tegu silmnähtavalt ähvardas käsualust ennast surmaga või kehavigastusega.

§ 45. Süüteoks ei loeta tegu, mis saadetud korda hädakaitsel seadusevastase kallalekippumise vastu riigi varalistele või riigi kaitse all olevaile varalistele või isikulistele hüvedele, mis olid usaldatud teenistusajal kaitsja valve, hoole või erilise kaitse alla.

§ 46. Kaitseväeteenistuse kohuste rikkumine loetakse süüteoks ka sel juhul, kui seesugune rikkumine on saadetud korda rikkuja enese või teise isiku elu või muude hüvede päästmiseks hädaohust.

§ 47. Süüteoks, ei loeta tegu, mis on saadetud korda seaduses või ülema seaduslikus korralduses pealepandud teenistusalase kohuse või ülesande täitmisel tekkinud takistuste kõrvaldamiseks, millised takistused tekisid teiste isikute aktiivsest vastupanust, avalikust ja püsivast sõnakuulmatusest, areteeritute põgenemisest või selle katsest või muudest lausa seadusvastastest tegudest, mis tekitasid riigi, riigikaitse, kaitseväekorra või õigusemõistmise olulistele huvidele tõsise hädaohu, mida samal ajal ei saadud kõrvaldada muude abinõudega, — kui seejuures vastaviljalt juhtudel täpselt täidetud kõik relva- või muude sundimisabinõude tarvitusele võtmise reeglid, mis on nähtud ette sellekohastes seadustes või seaduse alusel väljaantud seadlustes, määrustikkudes või juhendites.

7. peatükk.

Süüdluse liigid.

§ 48. Käesolevas seadustikus ettenähtud rasked kuriteod on karistatavad mitte ainult tahtliku süü olemasolul, vaid käesolevas seadustikus ettenähtud juhtudel ka ettevaatamatu süü olemasolul.

§ 49. Süüteo kordasaatmisest alluvatega ühiselt osavõtnud ülem langeb karistuse alla, mis seaduses on määratud selle süüteo vahenditule kordasaatjale, kusjuures kohus võib suurendada seda karistust Kriminaalseadustiku § 65 teise lõike piires ja käesoleva seadustiku § 70 määratud alustel.

Samadel alustel, kohtu äranägemisel, karistatakse ka vanemat, kes noorematega ühiselt on võtnud osa süüteo kordasaatmisest.

8. peatükk.

Karistuste kergendamine ja asendamine.

§ 50. Karistuse kergendamisel Kriminaalseadustiku § 53 alustel võib käesolevas seadustikus ettenähtud süüteo eest seaduses määratud karistusest üle minna:

- a) surmanuhtlusest kaitseväeliste süütegude eest — tähtajata sunnitööle või tähtaegsele sunnitööle mitte alla kümne aasta, teiste süütegude juhul — tähtajata sunnitööle;
- b) vangimajalt üle ühe aasta kaitseväeliste ja üldteenistusliikude süütegude eest — kaitseväelisele vangistusele;
- c) kaitseväeliselt vangistuselt — arestile garnisoni arestimajas;
- d) arestilt garnisoni arestimajas — distsiplinaarkaristusele.

§ 51. Süüteo kordasaatmise puhul komando või selle osa või suurema hulga isikute poolt võib kohus kergendada karistust rippumata Kriminaalseadustiku § 53 ja käesoleva seadustiku § 50 piires neile süüteo-osalistele, kes ei asunud esimestena süüteo täidesaatmisele, teiste tegevust ei juhtinud, teisi ei kihutanud süüteost osavõtmisele ega olnud kaitseväe teenistuskorras teistele osalistele ülemuseks.

§ 52. Eelvangistust võib asja otsustav kohus arvata täielikult või osalt karistusaja hulka, kui süüdlane mõistetakse kaitseväelisse vangistusse, aresti garnisoni arestimajas või distsiplinaarkaristusele, mis seotud vabaduse kaotusega.

Seejuures arvatakse kaks päeva eelvangistust üheks ööpäevaks kartseriaresti või neljaks ööpäevaks kasarmu- või koduaresti, teiste karistuste puhul aga päev päeva eest.

§ 53. Alaealistele seitsmeteistkümnest kuni kahekümne aasta vanuseni:

- 1) lühendatakse ühe kolmandiku võrra kaitseväelise vangistuse tähtaegu;
- 2) kohaldatakse § 25—30 ettenähtud teenistuslikkude õiguste kitsendused.

§ 54. Rahatrahv, mis ei ole makstud, arvates kohtuotsuse seadusjõusse astumise päevast, ühe kuu jooksul, või maksutähtaja pikenduse või jaotuse korral, — antud tähtjaks:

- 1) nõutakse sisse tegelikus teenistuses olevailt ohvitseridelt, kaitseväeametnikkudelt ja üleajateenijailt allohvitseridelt ja sõdureilt palgast ja teenistustasudest kinnipidamise teel seadustes ettenähtud korras ega asendada arestiga; tegelikust teenistusest vabastamise korral enne rahatrahvi täielikku tasumist asendatakse ülejäänud osa rahatrahvist neile arestiga Kriminaalseadustiku § 59 ettenähtud korras;
- 2) ajateenijaile sõdureile asendatakse: rahatrahv kuni kahekümne viie kroonini — kasarmuarestiga kuni ühe kuuni; kahekümneviie kroonist kuni saja kroonini — kartseriarestiga kuni seitsme ööpäevani; sajast kuni viiesaja kroonini — kartseriarestiga kuni neljateistkümnelt ööpäevani; viiesajast kuni tuhande kroonini — kaitseväelise vangistusega ühest kuust kuni kolme kuuni; üle tuhande krooni — kaitseväelise vangistusega kolmest kuust kuni kuue kuuni.

Käesolevas paragrahvis tähendatud kaitseväeline vangistus ei ole seotud § 26—28 tähendatud tagajärgedega.

Kui rahatrahv tasutakse p. 2 tähendatud kinnipidamise ajal täielikult või osaliselt, siis lõpetatakse või lühendatakse kinnipidamise aeg vastavalt makstud summale. Niisugusel lühendamisel arvatakse kantud kinnipidamisaeg rahatrahvi hulka kohtuotsuses määratud vahekorras.

§ 55. Tegelikus teenistuses olevaile ohvitseridele, kaitseväeametnikkudele ja üleajateenijaile-allohvitseridele asendatakse Kriminaalseadustiku järgi määratud: vangimaja kolmest kuust kuni ühe aastani, kui ühtlasi ei ole järgnenud õiguste kitsendust ja süüdimõistetu ka käesoleva seadustiku järgi ei kaota oma auastet, — kaitseväelise vangistusega samaks tähtjaks; vangimaja kahest nädalast kuni kolme kuuni — arestiga garnisoni arestimajas kaheks kordseks tähtjaks, Kriminaalseadustiku järgi määratud aresti üle kahe nädala — arestiga garnisoni arestimajas samaks tähtjaks; arest kaks nädalat ja alla seda — distsiplinaarkaristusega.

§ 56. Üleajateenistuses olevad sõdurid Kriminaalseadustiku järgi vangimajja mõistmise puhul vallandatakse ühtlasi tegelikust teenistusest; Kriminaalseadustiku järgi määratud arest kaheks kuuks ja üle selle asendatakse kaitseväelise vangistusega kaks korda lühemaks tähtjaks; arest üle kahe nädala kuni kahe kuuni asendatakse arestiga garnisoni arestimajas samaks tähtjaks, arest alla kahe nädala asendatakse distsiplinaarkaristusega.

Käesolevas paragrahvis tähendatud kaitseväeline vangistus ei ole seotud § 26—28 ettenähtud tagajärgedega.

§ 57. Kui § 55 ja 56 tähendatud kaitseväelased on vallandatud tege-likust teenistusest enne kohtuotsuse täitmist, siis tuleb täitmisele Krimi-naalseadustiku järgi määratud karistus.

§ 58. Ajateenijaile või mobilisatsioonikorras teenivaile allohvitseridele ja sõdureile asendatakse Kriminaalseadustiku järgi määratud vangimaja ühest kuust kuni ühe aastani kaitseväelise vangistusega samaks tähtjaks. Vangi-maja alla ühe kuu asendatakse kartseriarestiga kaks korda lühemaks tähtjaks, kuid mitte üle kahe nädala.

Kriminaalseadustiku järgi määratud arest, samuti käesoleva seadustiku järgi määratud arest garnisoni arestimajas kaheks kuuks ja üle selle asendatakse käesolevas paragrahvis tähendatud kaitseväelastele kaitseväelise vangistusega kaks korda lühemaks tähtjaks; arest Kriminaalseadustiku järgi kahest nädalast kuni kahe kuuni, samuti arest garnisoni arestimajas ühest kuust kuni kahe kuuni asendatakse kartseriarestiga neli korda lühemaks tähtjaks, kuid mitte üle kahe nädala; arest alla kahe nädala asendatakse distsiplinaarkaristusega.

Käesolevas paragrahvis ettenähtud kaitseväeline vangistus alla kolme kuud ei ole seotud § 26—28 ettenähtud tagajärgedega.

§ 59. Käsutusväkke, reservi või maakaitseväkke arvatud kaitseväe-lastele, kaitseliitlastele, kes ei teeni kindlapalgalistel ametikohtadel, erusse arvatud kaitseväelastele ja kaitseväeteenistusest ja tööst hoopis vabastatud töökohuslastele käesoleva seadustiku järgi määratud kaitseväeline vangistus asendatakse vangimajaga samaks tähtjaks; arest garnisoni arestimajas asen-datakse arestiga samaks tähtjaks; distsiplinaarkaristused asendatakse arestiga Kriminaalseadustiku järgi kuni ühe kuuni või rahatrahviga mitte üle saja krooni.

9. peatükk.

Vastutust raskendavad asjaolud.

§ 60. Kriminaalseadustiku § 61 järgi karistusi koostades ei või kohus kõige raskemat karistust suurendada sunnitöö või vangimaja koostamisel kaitseväelise vangistusega, arestiga garnisoni arestimajas või distsiplinaar-karistusega.

§ 61. Kui süüdlane täielikult või osaliselt on kandnud vabaduskao-tusliku karistuse distsiplinaarkorras või hiljem äramuudetud kohtuotsuse põhjal, siis tuleb kantud karistus uue otsuse tegemisel arvata määratud karis-tuse hulka, samuti ka siis kui süüdlane koostamisele kuuluvaist karistustest on mõne süüteo eest karistuse juba täielikult või osaliselt kandnud. Seejuures tuleb üheliigiliste karistuste raskus arvata nende ajapikkuse või suuruse järgi, lahkliigiliste karistuste raskus aga Kriminaalseadustiku § 64 ja käesoleva seadustiku § 62 ettenähtud alustel.

§ 62. Karistuste liitmisel ja hulkaarvamisel loetakse üks kuu kaitse-väelist vangistust üheväärseks ühekuulise vangimajaga või kahekuulise arestiga garnisoni arestimajas või kahekuulise arestiga Kriminaalseadustiku järgi; üks ööpäev kartseriaresti loetakse üheväärseks kahe-ööpäevase kaitseväelise vangistusega või nelja-ööpäevase arestiga garnisoni arestimajas või kaheksa-ööpäevase kasarmu- või koduarestiga.

Liitmiste ja hulkaarvamiste puhul loetakse kolmkümmend ööd-päeva üheks kuuks.

Rahatrahv arvatakse ohvitseridele, kaitseväeametnikkudele ja üleaja-teenijaile allohvitseridele ja sõdureile vastavaks arestile garnisoni arestimajas piires, mis Kriminaalseadustiku § 59 on seatud aresti kohta; ajateenijaile arvatakse rahatrahv vastavaks kaitseväelistele karistustele käesoleva seadustiku § 54 p. 2 piirides.

§ 63. Kriminaalseadustikus ja käesolevas seadustikus ettenähtud süütegude eest määratud karistuste liitmise või koostamise puhul määrab kohus esiti karistuse liitmis- ja koostamismääruste järgi käesolevas seadustikus ettenähtud süütegude eest ja pärast seda karistuse Kriminaalseadustiku § 61 määruste kohaselt.

§ 64. Käesolevas seadustikus tähendatud õiguste kitsendused ja lisa-karistused, mis ei käi kaasas kõige raskema karistusega, kohtu poolt aga on määratud ühenduses teiste koostamise alla käivate karistustega, lisandatakse kõige raskemale karistusele.

§ 65. Kriminaalseadustiku § 65 esimene lõige ja § 66 esimene lõige kaitseväeliste süütegude suhtes kohaldamisele ei tule.

§ 66. Peale Kriminaalseadustiku § 66 esimeses lõikes ettenähtud aluste võib kohus Kriminaalseadustiku § 65 teises lõikes tähendatud piires suurendada karistust kaitseväelasele, kes on süüdi Kriminaalseadustikus ettenähtud süüteo kordasaatmises või sellest osavõtmises: kui süütegu oli saadetud korda kaitsevälise relva või kaitsevälise jõu kuritarvitamisega või kui süüdlane oli süüteo kordasaatmisel teenistuskohuste täitmisel, eriti aga ravis, vahtkonnas või toimkonnas, või kui kuritegu oli saadetud korda kaitseväelaste või rahvahulga juuresolekul või sõja või mässu ajal, eriti aga lahingutegevuse piirkonnas või kaitseseisukorda kuulutatud maa-alal.

Kriminaalseadustiku § 74—79, 82—97 ja 110—121 ettenähtud kuritegude kordasaatmise eest rahuajal määratakse karistuseks käesoleva seadustiku § 211 ettenähtud alustel.

§ 67. Kui ohvitser, kaitseväeametnik või üleajaajateenija mõistetakse teenistuses kordasaadetud kaitsevälise, või üldteenistusliku või Kriminaalseadustikus ettenähtud teenistusliku süüteo eest aresti garnisoni arestimajas, siis võib kohus määrata aresti asemel ametikohalt tagandamise või lisandada arestile ametikohalt tagandamise.

§ 68. Üksiku väeosa ülemaile ja neile vastavaile, samuti neist kõrge-mail ametikohtadel teenivaile kaitseväelastele määratud arest garnisoni arestimajas üle ühe kuu asendatakse ametikohalt tagandamisega. Tähendatud kaitseväelaste mõistmisel kaitsevälisse vangistusse tagandatakse nad ühtlasi ametikohalt.

§ 69. Kui ohvitser mõistetakse kaitsevälisse vangistusse üle kuue kuu, siis võib kohus selle karistuse asemel määrata ohvitserile reameheks alandamise.

§ 70. Kaitseväeliste karistuste ühendamisel kohaldatakse Kriminaalseadustiku § 67 p. 4, kusjuures lahkliigilised karistused ühendatakse käesoleva seadustiku § 62 tähendatud arvutusalusel ja kaitsevälise vangistuse üldine kestus ei või ületada üht aastat ja kuut kuud, aresti kestus garnisoni arestimajas — üht aastat, ja distsiplinaarkaristuste kestus — nende ülemmäära Kaitseväe distsiplinaarkaristuste seadluse järgi.

Samal määral suurendatakse kaitsevälisi karistusi Kriminaalseadustiku § 68 ettenähtud karistuse pikendamise juhtudel.

10. peatükk.

Karistatavust kõrvaldavad asjaolud.

§ 71. Peale Kriminaalseadustiku § 69 p. 1 tähendatud tähtaegade kõrvaldab aegumine karistuse, kui süütegude kordasaatmise päevast süüaluse vastu kriminaaljälitamise seadusjärgse alustuseni on möödunud järgmised tähtajad: kuritegude korral, mille eest raskema karistusena on ette nähtud kaitseväeline vangistus, — kolm aastat; üleastumiste korral, mille eest raskema karistusena on ette nähtud arest garnisoni arestimajas, — üks aasta; kui aga üleastumise eest on ette nähtud raskema karistusena distsiplinaarkaristus, — kuus kuud.

§ 72. Kriminaalseadustiku § 69 p. 1 tähendatud aegumise tähtajad kaitseväeteenistusest kõrvalehoidmise, väejooksu ja tähtajaks teenistusse mitteilumise asjus arvatakse päevast, mil teenistuskohusliku isiku teenistus maakaitseväes oleks lõppenud.

ERIOSA.

1. peatükk.

Alistuskorra rikkumine.

§ 73. Süüdlast ülemuse teenistusalase üldise korralduse tahtlikult täitmata jätmises karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 74. Süüdlast ülemalt temale antud teenistusalase käsu tahtlikult täitmata jätmises karistatakse selle sõnakuulmatuse eest:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kahe aasta;
sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 75. Süüdlast selles, et ta ettevaatamatult jättis täitmata ülema teenistusalase üldise korralduse või temale antud teenistusalase käsu, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui ettevaatamatult jäeti täitmata mõni tähtis teenistusalane käsk või üldine korraldus ja sellest järgnes tähtis kahju teenistuse huvidele või seesuguse kahju hädaoht, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kahe aasta.

Kui lahingutegevuse piirkonnas käsu ettevaatamatult täitmata jätmisest järgnes tähtis kahju või seesuguse kahju hädaoht kaitseväe julgeolekule, antud lahinguülesande kordaminekule või kaitseväe või väeosa varustamisele lahingu- või muu moonaga või sideabinõudega, siis karistatakse süüdlast: sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 76. Süüdlast selles, et ta sihiga jätta täitmata ülema teenistusalane käsk või korraldus hakkas vastu oma ülemale või seda käsku või korraldust täide viima kasutatutele, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta;
sõjaajal — sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta;
lahingutegevuse piirkonnas — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

Kui süüdlane vastuhakkamiseks tarvitas relva või mõnda muud abinõu, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — sunnitööga mitte üle kuue aasta;
sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga;
lahingutegevuse piirkonnas — surmanuhtlusega.

Sama karistuse alla langevad vastuhakkajad, kui neid oli kaks või rohkem, olgugi relvastamata.

Katse on karistatav.

§ 77. Süüdlast selles, et ta nurises ülemuse korralduste või kaitseväge teenistuskorra vastu, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui nurina tagajärjeks oli korratud, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 78. Kui kaheksa või rohkem isikut ühiselt ülemusele vastu hakkasid või ülemale kallale tungisid sihiga jätta täitmata ülema teenistusalane käsk või korraldus või sundida ülemat loobuma antud teenistusalasest kästust või korraldusest, siis karistatakse süüdlasi selle kaitseväelise mässu eest:

rahuajal — sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta;
sõjaajal — surmanuhtlusega.

§ 79. Süüdlast teise või mitme isikuga kokkuleppimises ülemusele vastu hakata, takistada ülemuse korralduste täitmist või rikkuda mõnda teenistuskohust karistatakse

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui käesolevas paragrahvis kirjeldatud süüteo tagajärjeks oli tähtis kahju teenistuse huvile või seesuguse kahju hädaoht, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;
sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 80. Käsu täitmata jätmisele, vastuhakkamisele ja kaitseväelisele mässule kihutamise eest karistatakse kihutajat § 73, 74, 76 ja 78 järgi ka sel juhul, kui kihutatava poolt süütegu või selle katset korda ei saadetud.

§ 81. Süüdlast selles, et ta oma ülemale või vanemale teadlikult ei avaldanud teenistuslikkude eeskirjade poolt nõutud lugupidamist või teadlikult viisakuseta kohtles oma ülemat või vanemat, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil ülem või vanem oli oma teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 82. Süüdlast oma ülema teotamises isikliku haavamisega karistatakse kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Sama karistuse alla langeb süüdlane selles, et ta oma ülemat tahtlikult ähvardas seadusevastase teoga.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil ülem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 83. Süüdlast selles, et ta oma ülemat tagaselja, kuid teiste käsualuste juuresolekul, häbistas haavavate avaldustega, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 84. Süüdlast oma ülema teotamises laimamisega karistatakse kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui süütegu saadeti korda ülema juuresolekul ajal, kui ülem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 85. Süüdlast oma ülema teotamises levitatud või avalikult väljandud või kaitseväelaste seas levitatud trükitootes, kirjas või kujutises, karistatakse vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 86. Nooremat, kes süüdlane vanema teotamises või ähvardamises, karistatakse:

paragrahvi 82 esimeses ja teises lõikes ettenähtud juhtudel — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;

paragrahvi 84 esimeses lõikes ettenähtud juhul — kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu;

paragrahvis 85 ettenähtud juhul — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil vanem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast:

paragrahvi 82 kolmandas lõikes ettenähtud juhul — kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu;

paragrahvi 84 teises lõikes ettenähtud juhul — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 87. Süüdlast oma ülema löömisel või muus vägivallateos oma ülema vastu, mis rikkus kehapuutumatust, või isikuvabaduse võtmises ülemalt karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle kuue aasta.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil ülem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

Katse on karistatav.

§ 88. Nooremat, kes süüdlane vanema löömisel või muus vägivallateos vanema vastu, mis rikkus kehapuutumatust, või isikuvabaduse võtmises vanemalt, karistatakse

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil vanem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Katse on karistatav.

- § 89. Süüdlast kehavigastuse tekitamises ülemale, karistatakse:
kui vigastus oli üliraske — sunnitööga mitte üle kümne aasta;
kui vigastus oli raske — sunnitööga mitte üle kolme aasta;
kui vigastus oli kerge — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui süütegu saadeti korda ajal, mil ülem oli teenistuskohuste täitmisel, siis karistatakse süüdlast:

- kui vigastus oli üliraske — sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta;
kui vigastus oli raske — sunnitööga mitte üle kümne aasta;
kui vigastus oli kerge — vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui ülema kehavigastuse tagajärjeks oli ülema surm, siis karistatakse süüdlast

tähtajata sunnitööga.

Kui käesolevas paragrahvis ettenähtud süüteod saadeti korda sõjaajal, siis karistatakse süüdlast:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

Katse on karistatav.

- § 90. Süüdlast oma ülema tapmises karistatakse surmanuhtlusega.

§ 91. Süüdlast oma ülema tapmises, mis saadeti korda hädakaitse piirest üleastumisel, karistatakse vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 92. Süüdlast oma ülemale kehavigastuse tekitamises hädakaitse piirest üleastumisel karistatakse kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui hädakaitse piirest üleastumisel saadeti korda ülema tahtlik löömine või muu vägivallategu ülema vastu, mis rikkus kehapuutumatust, või isikuvabaduse võtmine ülemalt, siis karistatakse süüdlast arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui hädakaitse piirest üleastumisel saadeti korda ülema vastu muu süütegu alistuskorra rikkumisega, siis karistatakse süüdlast: distsiplinaarkaristusega.

§ 93. Süüdlast selles, et ta kutsus kahevõitlusele ülema viimase teenistuskohuste täitmise pärast, karistatakse kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Sama karistuse alla langeb ülem, kes seesugustel tingimustel väljakutse vastu võttis, vaatamata sellele kas kahevõitlus tegelikult teostati.

2. peatükk.

Teenistusalse võimu kuritarvitus.

§ 94. Süüdlast selles, et ta teenistuskohuste täitmisel tarvitas füüsilist jõudu või relva seadusevastaselt, karistatakse: arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 95. Võimuliialduseks ei loeta füüsilise jõu või relva tarvitamist ega arvata süüks selle tarvitamisest tekkinud surmamist, kehavigastust, vägivalda isiku kallal, mis rikkus kehapuutumatust, või muud kahju seadusega kaitstud

hüvedele, kui see oli ainus ja kahjutuim abinõu seadusega, seadlusega või ülema õiguspärase korraldusega pealepandud teenistuskohuse täitmiseks, mis oli hädatarvilik riigi-, omavalitsus-, või erahuvi säästmiseks.

§ 96. Süüdlast selles, et ta tahtlikult lõi oma käsualust või nooremat või saatis korda muu vägivallateo, mis rikkus käsualuse või noorema kehapuutumatust, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu või kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui see süütegu leidis aset pärast karistuse ärakandmist samasuguse süüteo eest, samuti juhul kui selle kuritarvituse tagajärjeks oli kerge kehavigastus, karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kahe aasta.

Katse on karistatav.

§ 97. Süüdlast oma käsualuse või noorema teotamises isikliku haavamisega karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Sama karistuse alla langeb süüdlane selles, et ta oma käsualust või nooremat ähvardas seadusevastase teoga.

§ 98. Süüdlast oma käsualuse või noorema teotamises laimamisega karistatakse:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu või kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 99. Süüdlast selles, et ta oma käsualusele käsutuskorras andis ülesandeid, mis ei seisnud mingis vahekorras kaitseväeteenistuse kohustega, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu või kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui selle süüteo kordasaatmisel ülem vabastas käsualuse tema kaitseväeteenistuse kohustest kas puhkuse andmise või muul teel, samuti juhul kui sellise kõrvalise ülesande käsualuse poolt täideviimise tõttu tekkis kahju teenistuskorrale või riigi huvile, karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui aga seesugune süütegu toimus ülema poolt omakasu tõukel, samuti juhul kui käsualusele ei makstud pealepandud ülesande täitmise eest sündsatu tasu või maksti ebaväärselt madal tasu, karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui need süüteod saadeti korda tööle sundimise teel ähvardustega või vägivallega isiku kallal, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 100. Süüdlast selles, et ta vajaduseta raskendas oma käsualuse või noorema teenistust sihiga teda kuritahtlikult piinata või laskis sündida seesugust kohtlemist teiste oma käsualuste poolt, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui selle süüteo tagajärjel toimus selle käsualuse või noorema enesetapp või selle katse või omavoliline lahkumine väeosast või mõni kuritegu, siis karistatakse süüdlast

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui aga selle süüteo tagajärjel sündis käsualuse kehavigastus või surm, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 101. Süüdlast selles, et ta tahtlikult ei andnud käiku oma käsualuse seaduslikule kaebusele teenistuse asjus või jättis selle kaebuse lahendamata või katsus mõjutada oma käsualust ähvardustega või muu survega loobumisele säärase kaebuse esitamisest või selle tagasivõtmisele, või kaebusaja pooleli-jätmisele, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui see süütegu saadeti korda omakasu tõukel või sellest tekkis tähtis kahju teenistuskorrale või riigi huvile, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 102. Süüdlast selles, et ta alluvalle määras distsiplinaarkaristuse üle oma võimupiiri või niisuguse karistuse, mida üldse pole ette nähtud, karis-tatakse:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu, või kaitseväelise vangistusega, mitte üle ühe aasta.

Kui karistus määrati, olgugi võimupiires, kuid süüteo eest, mida ülema teades karistatu ei saanud korda, siis karistatakse süüdlast

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 103. Süüdlast selles, et ta tahtlikult ei võtnud vastutusele oma käsu-alust, kes ülema teades oli saanud korda süüteo, mille eest vastutusele võt-mine seisis ülema võimupiires, või ei kannnud süüteost ette ülemusele, kui seesugune ettekandmine oli temale seaduse põhjal kohuslik, või juhul, kui see seisis ülema võimupiires ja vastas süüteo iseloomule, ei määranud oma käsu-alusele distsiplinaarkaristust või ei andnud teda kohtu alla, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui see võimutegevusetus toimus omakasu tõukel või sellest tekkis tähtis kahju valitsemiskorrale, riigi- või erahuvile või seesuguse kahju hädaoht, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui see võimutegevusetus toimus omakasu tõukel ja sellest tekkis tähtis kahju valitsemiskorrale, riigi- või erahuvile või seesuguse kahju hädaoht, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui see võimutegevusetus toimus ettevaatamatult, siis karistatakse süüd-last:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 104. Süüdlast sõjakohtu õigusemõistmise seadusvastases mõjutamises oma ametivõimuga või teenistusliku surve avaldamises sõjakohtu liikmele tema

kohtunikukohuse täitmise puhul või selle kohuse täitmise tõttu või temalt kohtualuse süü või süütuse kohta käiva kohtu-nõupidamise või hääletamise saladuse väljapressimises karistatakse vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 105. Süüdlast selles, et ta tahtlikult ilma seadusliku põhjuseta pidas kinni käsualuse või noorema palka või muud varustist või tegi neist ebaseaduslikke mahaarvutisi, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui see süütegu saadeti korda omakasu tõukel, siis karistatakse süüdlast vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui aga see süütegu saadeti korda omakasu tõukel ja käsualusele surve avaldamisega, siis karistatakse süüdlast vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Katse on karistatav.

§ 106. Süüdlast selles, et ta omavoliliselt võttis korteri kaitseväelaste paigutamiseks või tarvitas küüti või muude toimingute teel tegi omavoliliselt raskusi kodanikkudele, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui süüdlane survega, selle ähvardusega või teenistusvolituse muu kuritarvitusega käsutuskorras pressis välja tema teada mittekohuslike tööde või naturaalkohuste täitmise, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui seesugune väljapressimine toimus omakasu tõukel, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Katse on karistatav.

3. peatükk.

Teenistusest kõrvalehoidumine.

§ 107. Süüdlast selles, et ta tahtlikult rikkus teenistuskohuseid, mille rikkumine pole eraldi nähtud ette, või tahtlikult jättis täitmata seesuguseid teenistuskohuseid, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui seesuguste kohuste rikkumine või täitmata jätmine toimus ettevaaamatult, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega.

Kui esimeses ja teises lõikes ettenähtud süüteod saadeti korda pärast ülemuse poolt korduvalt määratud distsiplinaarkaristuste ärakandmist samasuguste süütegude eest, siis karistatakse süüdlast:

arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui aga süütegu toimus pärast kohtuliku karistuse ärakandmist samasuguse süüteo eest, siis karistatakse süüdlast

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 108. Süüdlast selles, et ta oma teenistuskohast või üksusest omavoliliselt lahkus või ära oli, karistatakse:

1) rahuajal:

- a) kui lahkumine või äraolek toimus esimest korda, — arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;
- b) kui lahkumine või äraolek toimus teist korda, — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
- c) kui lahkumine või äraolek toimus kolmat korda, — vangimajaga mitte üle kahe aasta;

2) sõjaajal:

- a) kui lahkumine või äraolek toimus esimest korda, — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
- b) kui lahkumine või äraolek toimus teist korda, — vangimajaga mitte üle kahe aasta;
- c) kui lahkumine või äraolek toimus kolmat korda, — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui seesugune lahkumine või äraolek ei kestnud kauem kui kuus ööpäeva rahuajal või kolm ööpäeva sõjaajal või üks ööpäev sõjategevuse piirkonnas, siis karistatakse süüdlast selle lühiajalise lahkumise või äraoleku eest: distsiplinaarkaristusega.

Kui aga lühiajaline lahkumine või äraolek saadeti korda vahi alt või laevalt tema sõitu mineku puhul või navigatsioonil ajal, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 109. Süüdlast selles, et ta oma teenistuskohast või -üksusest omavoliliselt lahkus või ära oli sihiga jäädavalt kõrvale hoiduda kaitseväeteenistusest või kõrvale hoiduda teenistusest tegevas väes või osavõtmisest, olgugi ajutiselt, lahingutegevusest, karistatakse selle väejuooksu eest:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

sõjaajal — surmanuhtlusega, tähtajata sunnitööga või sunnitööga mitte üle viieteistkümmne aasta.

Kui väejuooks sõja ajal saadeti korda sihiga vaenlase poole üle minna, karistatakse süüdlast:

surmanuhtlusega.

§ 110. Süüdlast selles, et ta ei ilmunud tähtajaks oma teenistuskohale teenistusse määramisel, üleviimisel, läkitamisel, puhkuselt või haigemajast tagasitulekul, samuti mobilisatsioonikutse peale, karistatakse nii, nagu väejuooksu eest, kui seesugune mitteilumumine teostati süüdlase poolt sihiga jäädavalt hoiduda kõrvale kaitseväeteenistusest või hoiduda kõrvale teenistusest tegevas väes või osavõtmisest, olgugi ajutiselt, lahingutegevusest; seesuguse sihi puudumisel karistatakse süüdlast nii, nagu omavolilise lahkumise eest.

§ 111. Süüdlast selles, et ta sihiga jäädavalt vabaneda kaitseväeteenistusest üldse või ainult tegelikust kaitseväeteenistusest või vabaneda teenistusest tegevas väes või, olgugi ajutiselt, hoiduda kõrvale osavõtmisest lahingutegevusest, viis pettuse teel eksiarvamusele oma ülema või vastava asutise,

kellest olenes teenistusest vabastamine, ja ta sel teel, olgugi ajutiselt, vabanes teenistusest, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;
sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga või sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta.

Katse on karistatav.

§ 112. Süüdlast selles, et ta ise või teise isiku läbi tekitas enesele § 111 tähendatud sihiga kehavigastuse, kui temal läks korda, olgugi ajutiselt, vabaneda teenistuskohuste täitmisest, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;
sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga või sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta.

Kui temal ei läinud korda vabaneda teenistuskohuste täitmisest, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Katse on karistatav.

§ 113. Süüdlast selles, et ta kõrvale hoidus kaitseväeteenistuse kohuste täitmisest oma usuliste või muude veendumuste ettekäändel, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 114. Süüdlast selles, et ta kaitseväelast kihutas kõrvale hoiduma mõnest kaitseväeteenistuse kohuse täitmisest või teadvalt aitas kaasa seesugusele kõrvalehoidumisele, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — sunnitööga mitte üle kuue aasta.

Kui kihutati või teadvalt aidati kaasa väejooksule, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;
sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga või sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta.

4. peatükk.

Süüteod garnisoniteenistuses ja muus teenistustoimkonnas olevate kaitseväelaste vastu.

§ 115. Süüdlast tunnimehe või vahtkonna, samuti korrapidamisel või toimkonnas oleva ohvitseri või kaitseväeametniku teotamises isikliku haavamisega, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Sama karistuse alla langeb süüdlane selles, et ta tähendatud isikuid ähvardas seadusevastase teoga.

Kui teotamine saadeti korda teotatu juuresolekul laimamisega, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 116. Süüdlast selles, et ta ei täitnud tunnimеhe või vahtkonna, samuti korrapidamisel või toimkonnas oleva ohvitseri või kaitseväeametniku seaduslikku korraldust või nõudmist, karistatakse:

rahuajal — kaitsevälise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 117. Süüdlast tunnimеhe või vahtkonna koosseisu kuuluva isiku, samuti korrapidamisel või toimkonnas oleva ohvitseri või kaitseväeametniku tahtlikus löömises või muus vägivallateos nende vastu, mis rikkus kehapuutumast, samuti süüdlast nende isikuvabaduse võtmises, neile vastuhakkamises või neile kallaletungimises relva tarvitamata, sihiga takistada seadusliku teenistustegevuse täitmist, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta;

lahingutegevuse piirkonnas — sunnitööga mitte üle kaheksa aasta.

Kui seesugusel vastuhakkamisel või kallaletungimisel tarvitati relva, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — sunnitööga mitte üle kaheksa aasta;

sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga;

lahingutegevuse piirkonnas — surmanuhtlusega.

§ 118. Süüdlast tunnimеhe tapmises karistatakse:

rahuajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga;

sõjaajal — surmanuhtlusega.

§ 119. Tunnimеhega võrdne on iga sõdur või madrus, kes julgestusteenistuses on pandud relvastatult mingi postile, samuti need, kes mereväes laeval olles vahis on pandud eripostidele, vaatamata sellele, kas nad on relvastatud, ning piirivalvurid, kes piiri valvates on postil. Vahtkonnaga võrdne on iga relvastatud kaitseväliline komando julgestusteenistuse, laevateenistuse või piirivalvamise kohuste täitmisel.

Samuti on tunnimеhega võrdne kaitseliidu liige, kes seatud korras on pandud relvastatult mingi postile. Vahtkonnaga on võrdne kaitseliidu vahtkond samadel tingimustel.

Paragrahvid 115 ja 117 ei käi juhtude kohta, kui teotamine või vägi-vald on teostatud vahtkonna liikmete poolt omavahel, välja arvatud juht, kui kahjukannataja oli postil.

§ 120. Süüdlast korrapidamisel olevate või valvkonda kuuluvate sõdurite või allohvitseride teotamises isikliku haavamisega karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Sama karistuse alla langeb süüdlane selles, et ta tähendatud isikuid ähvardas seadusvastase teoga.

Kui teotamine saadeti korda teotatu juuresolekul laimamisega, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu või kaitsevälise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 121. Süüdlast selles, et ta ei täitnud korrapidamisel või valvkonna-teenistuses või teistes vahtkonnaga mittevõrdseis toimkondades kohuste täitmisel olevate isikute seaduslikke korraldusi või nõudmisi, karistatakse: distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 122. Süüdlast korrapidamisel või valvkonna-teenistuses või teistes vahtkonnaga mittevõrdseis toimkondades kohuste täitmisel olevate isikute tahtlikus löömisel või muus vägivallateos nende vastu, mis rikkus kehapuutumatust, samuti süüdlast nende isikuvabaduse võtmises, neile vastuhakkamises või neile kallaletungimises relva tarvitamata, sihiga takistada seadusliku teenistustegevuse täitmist, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui seesugusel vastuhakkamisel või kallaletungimisel tarvitati relva, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 123. Paragrahvid 120 ja 122 ei käi juhtude kohta, kui teotamine või vägivald oli teostatud valvkonna liikmete poolt omavahel.

5. peatükk.

Süüteod garnisoniteenistuse ja muu teenistustoimkonna kohuste vastu.

§ 124. Süüdlast vahtkonna-teenistuse kohuse rikkumises karistatakse: distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui seesugune kohuserikkumine takistas saavutada neid erilisi eesmärke, milleks vahtkond asutatud, või sellest kohuserikkumisest järgnes tähtis kahju riigi- või erahuvile või valveesemele või järgnes vahtkonna valve all oleva vahialuse põgenemine, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

lahingutegevuse piirkonnas — sunnitööga mitte üle kuue aasta.

§ 125. Süüdlast selles, et ta tunnimehena omavoliliselt lahkus vahipostilt, nii et ta vahiposti enam ei võinud valvata, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Sama karistuse alla langeb vahtkonnaülem, kes süüdlane lahkumises oma vahtkonna valvepiirkonnast.

Vahtkonna koosseisu kuuluvaid teisi isikuid omavolilise lahkumise eest vahtkonnast karistatakse:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas

mitte üle kuue kuu või kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu;

sõjaajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 126. Süüdlast selles, et ta tunnimehena omavoliliselt lahkus vahipostilt erilise sõjalise või riikliku tähtsusega valveeseme juures või vahipostilt relvade, laskemoona või lõhkeainete lao juures, mis asus väljaspool kasarmute

piirkondi, või garnisoni arestimaja juures või väeosa arestimaja juures, kui viimases peeti kinni kohtuvõimude korraldusel areteerituid, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta;

lahingutegevuse piirkonnas — surmanuhtlusega.

Sama karistuse alla langeb süüdlane, kes olles vahtkonnaülemaks seesuguste valveesemete juures, lahkus oma vahtkonna valvepiirkonnast, samuti vaht või eelpostiülem julgestusteenistuses sõjaajal omavolilise lahkumise eest eelpostilt.

Seesuguse vahtkonna koosseisu kuuluvaid teisi isikuid omavolilise lahkumise eest vahtkonnast karistatakse:

kui vahtkond lahkumise tagajärjel süüdlase teades ei muutunud võime-
tuks täitma oma ülesandeid, —

rahuajal — kaitsevälise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta;

kui vahtkonna koosseisu kuuluvate isikute lahkumine sündis niisugusel määral, et vahtkond lahkumise tagajärjel süüdlase teades muutus võimetuks täitma oma ülesandeid, —

rahuajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle kaheksa aasta;

lahingutegevuse piirkonnas — surmanuhtlusega.

Samade karistuste alla ja samadel alustel langevad sõjaajal julgestusteenistuse eelposti koosseisu kuuluvad isikud omavolilise lahkumise eest eelpostilt.

§ 127. Vahtkonna koosseisu kuuluvaid isikuid, kes süüdlased selles, et nad, olgugi vahialuse põgenemisele kaasaaitamise sihita, vabastasid omavoliliselt vahialuse vahi alt, karistatakse:

kaitsevälise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui seesugune vabastamine toimus sihiga võimaldada vahialusele põgenemist, siis karistatakse süüdlast:

sunnitööga mitte üle kaheksa aasta.

§ 128. Süüdlast selles, et ta kihutas vahtkonna koosseisu kuuluvaid isikuid käesoleva seadustiku § 124—127 ettenähtud süütegudele, karistatakse samadel alustel ja samade karistustega, nagu juhul kui ta ise oleks need süüteod vahenditult korda saatnud, olgugi et see kihutamine jäi tagajärjeta.

§ 129. Tunnimeest, vahtkonnaülemat ja garnisoniteenistuse korras vahtkondadele ülemaiks olevaid isikuid, kes süüdlased nende valve all oleva vara varguses või tahtlikus rikkumises, karistatakse:

sunnitööga mitte üle kuue aasta.

Sama karistuse alla langevad piirivalve valvurid, kes postil olles oma teenistuskohuste täitmisel piiri valvamise alal teadlikult toimetavad või soodustavad salakaubavedu, samuti piirivalve ülemad, kes süüdi samas kuriteos teenistuskohuste täitmisel piiri valvamise ajal.

Vahtkonna koosseisu kuuluvaid teisi isikuid, kes süüdlased vahtkonna valve all oleva vara varguses või tahtlikus rikkumises, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui aga seesugune rikkumine oli vähe tähtis, siis karistatakse süüdlast: kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Katse on karistatav.

§ 130. Korrapidamisel olevaid või valvkonda kuuluvaid või teisi vahtkonnaga mittevõrdses toimkondades kohuste täitmisel olevaid isikuid, kes süüdlased korrapidamise või valveteenistuse kohuste rikkumises, kui nad ühtlasi ei rikkunud vahtkonnateenistuse kohuseid, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 131. Korrapidamisel olevaid või valvkonda kuuluvaid või teisi vahtkonnaga mittevõrdses toimkondades kohuste täitmisel olevaid isikuid, kes süüdlased nende valve alla kuuluva vara varguses või tahtlikus rikkumises, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Kui aga seesugune rikkumine oli vähetähtis, siis karistatakse süüdlast: distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Katse on karistatav.

6. peatükk.

Heakorra rikkumine.

§ 132. Süüdlast selles, et ta rikkus heakorra nõudeid, kas joobnud olekuga või muu käitumisega, mis ei vasta kaitseväelaste kohta maksvaile korraldustele, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega.

Kui seesugune korrarikkumine toimus avalikus kohas või avalikul, koosolekul või sõjalaeval, samuti kui korrarikkumine seisis märatsemises, kaklemises või ulakuses, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 133. Ajateenijaid sõdureid, kes süüdlased § 132 tähendatud süütegude kordasaatmises pärast ülemuse poolt korduvalt määratud distsiplinaarkaristuste ärakandmist samasuguste süütegude eest, karistatakse seesuguste parandamata elukommete eest:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui aga süütegu toimus pärast kohtuliku karistuse kandmist § 132 või § 133 esimeses lõikes tähendatud süütegude eest, siis karistatakse süüdlast: kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 134. Süüdlast selles, et ta mängis alluvate kaitseväelastega keelatud kaardi- või muud hasartmängu, karistatakse:

arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 135. Süüdlast selles, et ta tahtlikult avalikult kandis temale mitte ettenähtud vormi, teenistuslikku tunnusmärki, aumärki või autähte, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 136. Ohvitseri, kes on süüdlane selles, et ta laenas raha sõdurilt või endale alluvalt allohvitserilt, samuti allohvitseri ja sõdurit, kes süüdlane raha laenamises temale alluvalt kaitseväelaselt, karistatakse:

arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui seesugune süütegu toimus pärast karistuse kandmist samasuguse süüteo eest, samuti juhul kui süütegu saadeti korda sõjaajal, karistatakse süüdlast:

kaitsevälise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 137. Süüdlast Vabadusristi vastu jultunud lugupidamatuse avalikus ülesnäitamises karistatakse:

kaitsevälise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui süüdlane ühtlasi oli Vabadusristi kavalier, siis kaotab ta õiguse sellele aumärgile.

7. peatükk.

Süüteod riigivara alal.

§ 138. Süüdlast selles, et ta võõrandas, rikkus või mõjuva põhjuseta jättis maha riigilt temale alaliseks tarvitamiseks antud kraamvarustise esemeid või relvade korrashoidmise abinõusid, karistatakse:

kaitsevälise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui võõrandati, rikuti või mõjuva põhjuseta jäeti maha süüdlasele või teistele kaitsevälastele riigi poolt alaliseks tarvitamiseks antud terarelv, padruneid, sapööritööriist, jalgratas, hobune või muu loom, hobuserakmed või mittemehaaniliselt liikuv sõidu- või veoabinõu, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kahe aasta.

Kui aga võõrandamine, rikkumine või mahajätmine saadeti korda pärast karistuse ärakandmist samasuguse süüteo eest, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Katse on karistatav.

§ 139. Süüdlast selles, et ta temale alaliseks tarvitamiseks väljaantud kraamvarustise eseme, mis seaduse järgi pärast aja väljateenimist oleks läinud süüdlase omanduseks, võõrandas, rikkus või maha jättis enne tähtaja möödumist ja eseme tema omandusse üleminekut, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega.

§ 140. Süüdlast selles, et ta võõrandas, omastamise sihiga salaja, avalikult või pettuse abil riisus, rikkus või mõjuva põhjuseta maha jättis riigi päralt oleva tulirelva, kahuri, laskemoona, lõhkeaine või muu eseme, mis kuulus pealetungimis- või kaitsmisabinõude hulka ja ei ole nimetatud § 138, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

Kui aga sellest tekkis tähtis kahju riigile või riigikaitse huvile, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — sunnitööga mitte üle kaheksa aasta;

sõjaajal — surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

Kui aga sellest tekkinud kahju on vähetähtis või kui süüdlane ise vabatahtlikult tõi tagasi tema poolt võõrandatud, riisutud või maha jäetud eseme, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Katse on karistatav.

§ 141. Süüdlast selles, et ta ettevaatamatuse tõttu rikkus, maha jättis või laskis minna kaotsi riigilt temale või teistele kaitseväelastele alaliseks tarvitamiseks antud § 138 tähendatud eseme, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui aga ettevaatamatuse tõttu rikuti, maha jäeti või lasti minna kaotsi § 140 tähendatud ese, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui aga sellest tekkis tähtis kahju riigile või riigikaitse huvile, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 142. Süüdlast selles, et ta kasutas riigi päralt olevaid ja teenistuse alal tema käsutusse või temale tarvitamiseks usaldatud hobuseid, autosid, mootorrattaid, lennukeid või muid sõidu- või veovahendeid maksvais määrustes keelatud otstarbeks, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega.

Kui seesugune liikumisvahendite kasutamine leidis aset omakasu tõulkel, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 143. Süüdlast selles, et ta teenistusosalal tema kätte või hoolde usaldatud vara valitses või hoidis ettevaatamatult või hooletult, karistatakse: distsiplinaarkaristusega.

Kui sellest tekkis kahju teenistusosalal usaldatud varale, siis karistatakse süüdlast:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

8. peatükk.

Erilistel teenistusosaladel teenivate ametiisikute süüteod.

§ 144. Süüdlast selles, et ta ametist vallandamisel oma ametikohalt lahkus asjaajamist või teenistusosalal tema kätte või hoolde usaldatud vara asetäitjale üle andmata, või ei täitnud seda kohust seaduses ettenähtud tähtaja jooksul, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui aga sellest tekkis tähtis kahju teenistuskorrale, riigi- või erahuvile, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 145. Süüdlast selles, et ta olles ülemuse poolt määratud revisjoni teostama eelarve, aruande, jooksva asjaajamise või vara alal või teostama ülevaatus hoonete, ehitiste, materjalide või ainete vastuvõtmisel, ettevaata-

matuse tõttu rikkus sellekohaseid eeskirju või juhtnööre või jättis tähele panemata mõne vea või puuduse, mida tema võis tähele panna ja pidi tähele panema, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 146. Süüdlast Kriminaalseadustiku § 527 ja 624 ettenähtud süütegudes kindlustiste ja muude lahinguliseks otstarbeks määratud ehitiste valmistamisel karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui seesugused süüteod saadeti korda ettevaatamatult, siis karistatakse süüdlast:

arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 147. Süüdlast selles, et ta teenistusalal tema kätte või hoolde usaldatud vara valitsemisel laskis valmistada, võttis vastu või andis välja teadvalt tarvitamiskõlbmatuina pealetungimis- või kaitsmisabinõusid, samuti teadvalt tervisele kahjulikke või teadvalt tarvitamiskõlbmatuid toiduaineid, lihaloomi või arstimisvahendeid, karistatakse:

rahuajal — sunnitööga mitte üle kuue aasta;

sõjaajal — tähtajata sunnitööga.

Kui aga sõjaajal tähendatud esemed olid süüdlase teades määratud tegevväele, siis karistatakse süüdlast:

surmanuhtlusega.

Kui seesugune süütegu saadeti korda ettevaatamatult, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 148. Süüdlast selles, et ta teenistusalal tema kätte või hoolde usaldatud vara valitsemisel laskis valmistada, võttis vastu või andis välja teadvalt tarvitamiskõlbmatuid, samuti teadvalt mittevastavas headuses või ettenähtust vähemal arvul varustusesemeid, karistatakse:

rahuajal — vangimajaga mitte üle kahe aasta;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui seesugune süütegu saadeti korda ettevaatamatult, siis karistatakse süüdlast:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;

sõjaajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 149. Süüdlast selles, et ta oma kohuseid lennuki juhtimise alal või lennuki tehnilise korrashoiu alal või lennuteenistuse julgestuse alal täitis ettevaatamatult, kui selle ettevaatamatuse tagajärjeks oli lennuki liikumise või mootori töötamise ajal hädaoht lenduri või kaaslendaja või kolmanda isiku elule või selle tagajärjeks oli lennuki rikkumine, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu või kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

Kui selle ettevaatamatuse tagajärjeks oli lenduri või kaaslendaja või kolmanda isiku surm või raske vigastus, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 150. Kaitseväe sanitaar- või farmatseut-ametiisik, kes süüdlane selles, et ta tegutses ettevaatamatult haigete või haavatute ravimisel või ei täitnud ravimisasutiste või apteekide määrusi, kui sellest ei tekkinud tagajärgi, mis on ette nähtud Kriminaalseadustiku § 430 ja 437, karistatakse:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;

sõjaajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu, ka Kriminaalseadustiku § 437 ettenähtud juhtudel.

Peale selle võib kohus süüdlasele keelata tegutsemise oma erialal kuuest kuust kuni kahe aastani.

§ 151. Kaitseväe sanitaar-ametiisik, kes süüdlane selles, et ta ettevaatamatuse tõttu paigutas ravimisasutisse kaitseväelase, kes haiguse ettekaändel hoidus kõrvale teenistuskohuste täitmisest, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 152. Asja otsustamisest osavõtnud sõjakohtu liiget, kes süüdlane kohtualuse süü või süütuse kohta käiva kohtunõupidamise saladuse või kohtunikude hääletamise saladuse tahtlikus avaldamises selles asjas, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui sellest järgnes kahju riigiteenistuse või erahuvile, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

9. peatükk.

Erisüüteod mereväes.

§ 153. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta isiklikult ei määranud kurssi tema juhtimisele usaldatud laevale või laevade koondisele, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 154. Süüdlast selles, et ta omavoliliselt muutis laevale määratud kursi või kiiruse, kui see ei olenenud ootamatult või ettenägematult tekkinud tarvidusest, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 155. Vahiohvitseri, kes süüdlane selles, et ta ettevaatamatuse tõttu ei võtnud tarvitusele abinõusid teise laevaga kokkupõrke hädahoju ärahoidmiseks öösel, udus, saju ajal või muul ettenägematult või ootamatul juhul, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

Kui sellest tekkis tähtis kahju, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 156. Vahiohvitseri, kes süüdlane selles, et ta viivitamata ei kandnud ette komandörile või ta abile oma korraldustest kursi muutmise kohta või

teistest abinõudest, mida tema oli võtnud tarvitusele hädaohu ärahoidmiseks ettenägematuil või ootamatuil juhtudel, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 157. Vahiohvitseri, kes süüdlane selles, et ta viivitamata ei andnud ettenähtud signaali laevade koondisele juhul, kui laev sattus madalikule või karile, samuti juhul kui signaali andmine oli nõutav seaduse või erikorralduse põhjal, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 158. Laeva komandöri, kes süüdlane selles, et ta, olles veendunud, et kurss, millel liigub laevade koondis, viib hädaohu, viivitamata ei andnud ettenähtud signaali, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 159. Navigatsiooniohvitseri, kes süüdlane selles, et ta ei hoiatanud komandöri või koondise ülemat või juhul, kui oli vaja otseseid korraldusi, vahiohvitseri hädaohust, mis varitses laeva või laevade koondist sõiduteel või selle läheduses, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 160. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta ei kasutanud luure-, patrulli- või vahilaevu juhtudel, kui see oli vajalik sõidutingimuste või sõjaliste asjaolude tõttu, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 161. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta küllaldase põhjusega jättis maha koondisse kuuluva väiksema käiguga laeva, samuti ülemat, kes ei võtnud tarvitusele abinõusid laevade koondisse või konvoisse kuuluvate laevade üksikest eraldumise vastu, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 162. Ülemat mereväes, kes oma laevaga või koondisega küllaldase põhjusega eraldus sõidu ajal oma juhtlaevast, karistatakse:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;

sõjaajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 163. Süüdlast selles, et ta täitmata jättis reeglid laevade kokkupõrgete ärahoidmiseks merel, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 164. Süüdlast selles, et ta tahtlikult mõne isikliku eesmärgiga rikkus laeval katlaid, masinaid, laskemoonakeldreid, elektrotehnilisi või signaalsatsiooniseadiseid või vee ärajuhtimise või teisi laeva lahingu- või sõiduvalmis olekuks vajalikke vahendeid, karistatakse:

sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 165. Süüdlast selles, et ta tahtlikult mõne isikliku eesmärgiga tekitas laeva hukkumise, karistatakse:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

§ 166. Süüdlast laeva ettevaatamatus juhtimises, kui selle tagajärjel laev sai vigastada või sattus madalikule või karile, karistatakse:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 167. Laeva komandöri, kes süüdlane selles, et ta ettevaatamatus tõttu ei valvanud erireeglite täitmise järele laeva katelde, masinate, kahurite, laskemoonakeldrite, elektrotehniliste või signalisatsiooniseadiste, samuti päästemehhanismide ja vahendite või vee ärajuhtimise vahendite korrashoiu ja kasutamise kohta, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Vanemat eriala-ohvitseri (spetsialistohvitseri) karistatakse sama süüteo eest:

kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu.

§ 168. Süüdlast selles, et ta ettevaatamatuse tõttu tekitas laeva hukumise, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 169. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta laevaõnnetuse puhul ei võtnud tarvitusele kõiki võimalikke abinõusid laeva, laeva meeskonna või muude laeval olevate isikute päästmiseks, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Sama karistuse alla langevad need, kes laevaõnnetuse puhul ei võtnud tarvitusele kõiki võimalikke abinõusid laeva päevaraamatu või salajaste kaartide ja raamatute, samuti tähtsate raamatute ja dokumentide, ning rahasummade päästmiseks.

§ 170. Hukkuva laeva komandöri, kes süüdlane selles, et ta isikliku hädaohu kartusel lahkus laevalt mitte viimasena, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kahe aasta.

Sama karistuse alla langeb komandöri abi, kes lahkus hukkuvalt laevalt mitte ühes komandöriga, kui laeva komandör ei teinud temale teistsugust korraldust.

§ 171. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta ei andnud abi hädaohus olevale või häda kannatavale sõjalaevale, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;
sõjaajal — vangimajaga mitte üle kolme aasta.

Sama karistuse alla langeb ülem mereväes, kes ei andnud abi oma või liitlasriigi laevadele, mis viibisid hädaohus vaenlase poolt.

§ 172. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta mõjuva põhjusega lubas võtta kaupa veo otstarbel laevale või laevade koondisele või ise vedas kaupa kas enda või teise isiku arvel, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega.

Kui seesugune kaubavedu teostati omakasu tõukel, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta, kusjuures kaubad konfiskeeritakse.

§ 173. Süüdlast omavoliliselt signaali andmises või raadiogrammi saatmises karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui sellest tekkis tähtis kahju või seesuguse kahju hädahoht, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 174. Süüdlast selles, et ta, sihitu kaasa aidata välisriigi agendile sõjaväeliste teadete kogumises, lubas kõrvalisele isikule lugeda salajast signaaliraamatut või tutvuda salajase kaardiga või teha neist ärakirja või üles võtta plaani, joonistist või mõnda muud kujutist või kirjeldust laeva osadest või laeva relvastisest, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta;

sõjaajal — sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 175. Laeva komandöri, kes süüdlane selles, et ta lahkus laevalt asetäitjat määramata, karistatakse:

rahuajal — distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu;

sõjaajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 176. Komandöri asetäitjat, kes süüdlane selles, et ta lahkus laevalt komandöri äraolekul, karistatakse:

rahuajal — kaitseväelise vangistusega mitte üle kuue kuu;

sõjaajal — vangimajaga mitte üle kahe aasta.

§ 177. Süüdlast paadi või muu ujuvabinõu väljasaatmises selle kohta ettenähtud reeglite rikkumisega karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kolme kuu.

§ 178. Süüdlast selles, et ta laeval rikkus reegleid, mis ette nähtud lõhkeainetega, samuti kergesti tuld võtvate ainetega ümberkäimise kohta, karistatakse:

distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

Kui sellest tekkis tähtis kahju, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Samade karistuste alla langeb süüdlane laeval tulikahju hädahohtu ärahoidmiseks ettenähtud reeglite rikkumises.

10. peatükk.

Süüteod sõjaajal.

§ 179. Süüdlast selles, et ta lahingu ajal põgenes arguse tõttu ja ühtlasi ahvatles põgenemisele teisi kaitseväelasi sõnadega või märguandmistega, karistatakse:

surmanuhtlusega.

§ 180. Süüdlast selles, et ta lahingu ajal arguse tõttu põgenes või kõrvale hoidus lahingutegevusest, karistatakse:

surmanuhtlusega, tähtajata sunnitööga või sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta.

Kui süüdlane arguse tõttu lahinguolukorras hoidus kõrvale mõnest muust teenistuskohuse täitmisest, mis seotud isikliku hädaohuga, siis karistatakse teda:

sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 181. Süüdlast selles, et ta jättis täitmata käsu võtta osa lahingust või lahinguülesannete täitmisest, karistatakse:

surmanuhtlusega.

§ 182. Süüdlast selles, et ta end vangi andis vaenlasele, jättes täitmata oma kohuse võidelda viimse võimaluseni, karistatakse:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

§ 183. Ülemat, kes süüdlane selles, et ta põhjustel, mis ei olenenud lahingu puhul tema peale pandud kohuste täitmisest, lahingu ajal omavoliliselt loobus alluva väeosa, laeva või laevade koondise juhtimisest või omavoliliselt jättis maha temale alluva väeosa positsiooni, karistatakse:

surmanuhtlusega.

§ 184. Ülemat, kes süüdlane selles, et ta vaenlasele üle andis alluva väeosa, kindlustatud koha, laeva või laevade koondise, jättes täitmata oma kohuse vastu panna viimse võimaluseni, karistatakse:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

Sama karistuse alla langeb ka alluv ülem, kes tahtlikult kaasa aitas üleandmisele, samuti see, kel oli oma teenistusliku seisukorra tõttu võimalus üleandmist takistada ja kes tahtlikult ei võtnud tarvitusele abinõusid üleandmise ärahoidmiseks.

§ 185. Süüdlast selles, et ta merelahingu ajal alla laskis sõjalaeva ahtrilipu, karistatakse:

surmanuhtlusega.

§ 186. Ülemat merevæes, lahingumasina juhti või lendurit, kes süüdlane selles, et ta ei kasutanud kõiki võimalikke abinõusid tema käsutuses oleva ja vaenlase kätte langeva laeva, lahingumasina või lennuki hävitamiseks, karistatakse:

sunnitööga mitte üle kümne aasta.

§ 187. Süüdlast selles, et ta astus kirjavahetusse või muusse läbikäimisse vaenlase väes viibiva isikuga või isikuga, kes viibis vaenlase võimuses oleval maa-alal või maa-alal, kuhu oli keelatud kirja saata, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui seejuures üle anti teateid, mis puudutasid sõjategevust, siis karistatakse süüdlast:

sunnitööga mitte üle kaheksa aasta.

Katse on karistatav.

§ 188. Ülemat merevæes, kes süüdlane selles, et ta küllaldase või seadusliku aluseta hoidus vaenlasele kallale tungimast või jättis kasutamata soodsa juhu vaenlasele kahju teha tema sõja- või kaubalaevade äravõtmise või hävitamise teel, karistatakse:

kaitsevæelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 189. Ülemat, kes süüdlane selles, et ta ettevaatamatuse tõttu ei võtnud tarvitusele ettenähtud abinõusid temale alluva väeosa, laeva või laevade koondise julgestamiseks vaenlase vastu, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Kui selle tagajärjel tekkis tähtis kahju alluvale üksusele või sõjalisele edule, siis karistatakse süüdlast:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 190. Süüdlast selles, et ta lahinguolukorras, olles saanud vastavaid andmeid, tahtlikult ei andnud vajalikke teateid või andis teadlikult valeteateid vaenlase või oma tegevuse või muude asjaolude kohta mis tähtsad lahingutegevusel, kui see sündis mõnesuguse isikliku sihiga, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Kui selle tagajärjel tekkis tähtis kahju väeosale või sõjalisele edule, siis karistatakse süüdlast:

surmanuhtlusega.

Kui teadete mitteandmine või valeteadete andmine toimus ettevaatamatuse tõttu, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 191. Süüdlast selles, et ta sõja ajal avaldas, teatas, andis edasi või levitas ilma sellekohase volitusega plaani, joonistist või muud kirjeldust või kujutist või dokumenti või selle ärakirja või teatist, mis süüdlase teades puutusid Eesti Vabariigi välisesse julgeolekusse või ta sõjajõududesse või sõjalise riigikaitse ehitistesse ja mida pidi hoitama saladuses, karistatakse:

sunnitööga mitte üle viieteistkümne aasta.

Kui see süütegu sõjaajal pandi toime ettevaatamatuse tõttu, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Samade karistuste alla langevad kaubalaevade juhid, kes sõjaajal olid varustatud valitsuse poolt salajase kaardi, salajase signaaliraamatu või selle väljavõtte, salajase instruksiooni, šifri või muu dokumendiga, mis puudutas sõjategevust, nende ilma sellekohase volitusega avaldamise, teatamise, edasi andmise või levitamise eest.

§ 192. Ülemat merevæes, kes süüdlane selles, et ta laeva randumisel vaenlase rannal või laeva vaenlase poolt vallutamise puhul ettevaatamatuse tõttu jättis hävitamata salajase kaardi, salajase signaaliraamatu või selle väljavõtte, salajase instruksiooni, šifri või muu dokumendi, millel oli tähtsust sõjapidamisel, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 193. Kaubalaeva juhti, kes süüdlane selles, et ta laeva randumisel vaenlase rannal või laeva vaenlase poolt vallutamise puhul ettevaatamatuse tõttu jättis hävitamata salajase kaardi, salajase signaaliraamatu või selle väljavõtte, salajase instruksiooni, šifri või muu dokumendi, mis puudutasid sõjategevust ja millega tema oli valitsuse poolt varustatud, karistatakse:

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 194. Süüdlast selles, et ta sõja ajal kaitsevælasi kihutas äraandmisele või põgenemisele või muul teel lahingutegevusest loobumisele, karistatakse: surmanuhtlusega.

§ 195. Süüdlast selles, et ta levitas kaitsevägedes kuulujutte, mis süüdlase teades võisid välja kutsuda kaitsevägedes argust või korratust, karistatakse:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitöoga.

Kui seesuguste kuulujuttude levitamine toimus ettevaatamatuse tõttu, siis karistatakse süüdlast:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 196. Süüdlast selles, et ta sõjaajal mõnesuguse isikliku sihiga hävitas või tegi kõlbmatuks kindlustatud koha, sõjalaeva, relva- või laskemoona-, samuti toidumoonat või muude sõjapidamiseks tarvilikkude esemete lao, karistatakse:

surmanuhtlusega.

§ 197. Süüdlast selles, et ta, olles langenud vangi, võttis vastu vaenlase ettepaneku vangist vabaneda tingimusega mitte osa võtta sõjapidamisest, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 198. Süüdlast selles, et ta varjas ja omastas sõjasaaki, karistatakse: distsiplinaarkaristusega, arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu, või kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

§ 199. Süüdlast selles, et ta omastamise sihiga riisus lahinguväljal langenute kaitseväelaste vara või omastamise sihiga võttis ära haavatuilt või haigeilt või sõjavangidelt neile kuuluvaid asju, karistatakse:

sunnitöoga mitte üle kuue aasta.

§ 200. Ülemat, kes süüdlane selles, et ta omavolilise tegevusega liitlas või erapooletu riigi vastu rikkus selle riigiga sõlmitud lepingut, karistatakse: vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 201. Ülemat, kes süüdlane selles, et ta omavoliliselt alustas sõjalist tegevust liitlas või erapooletu riigi vastu või saanud teatise rahu või vaherahu sõlmimisest vaenlasega, omavoliliselt jätkas või uuendas sõjalist tegevust tema vastu, kui see ei olenenud vaenlase tegevusest, karistatakse:

surmanuhtlusega või tähtajata sunnitöoga.

§ 202. Süüdlast selles, et ta vaenlase parlamentääri lõi või parlamentääri suhtes saatis korda muu vägivallateo, mis rikkus kehapuutumatust, parlamentääri teotas isikliku haavamisega või teda põhjusega kinni pidas, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 203. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta ei lõpetanud lipu allalasknud vaenlase laeva tulistamist, kui tule jätkamine ei olnud põhjustatud vaenlase tegevusega või olukorraga, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

§ 204. Ülemat mereväes, kes süüdlane selles, et ta hävitas või uputas priisilaeva, rikkudes selleks ettenähtud reegleid, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 205. Ülemat mereväes, kes süüdlane priisilaevalt võetud asjade või laadungi omastamises, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue aasta.

Katse on karistatav.

§ 206. Ülemat mereväes, kes süüdlane ettenähtud korra rikkumises vaenlase laevade kinnipidamise ja valdamisele võtmise kohta, karistatakse: distsiplinaarkaristusega või arestiga garnisoni arestimajas mitte üle kuue kuu.

§ 207. Süüdlast selles, et ta sellekohase volitusega kandis Punase Risti märki või käskis kanda Punase Risti märki isikul, kel ei olnud selleks õigust Genfi konventsiooni põhjal, karistatakse:

kaitseväelise vangistusega mitte üle ühe aasta.

Sama karistuse alla langeb:

- 1) süüdlane selles, et ta paigutas või käskis paigutada Punase Risti lipu asutisele, mis ei kuulu Genfi konventsiooni kaitse alla;
- 2) ülem mereväes, kes värvis laeva või paadi hospitalilaevana valgeks roheline või punase vöödiga ja saatis välja selliselt värvitud laeva sõjalise tegevuse ajal mõnesuguse teise sihiga kui haavatute, haigete ja hukkuvate abistamiseks.

Katse on karistatav.

§ 208. Süüdlast selles, et ta teostas sõjalist tegevust isiku või asutise vastu, kes süüdlase teades olid Punase Risti kaitse all, karistatakse: vangimajaga mitte üle kolme aasta.

§ 209. Kaubalaeva juhti, kelle juhtimisel olev laev sõitis sõjalaeva kaitse all ja kes süüdlane selles, et ta ei täitnud konvoi ülema poolt antud juhtnööre või sõidu kohta antud käsku või konvoiülema loata lahkus konvoist, karistatakse:

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 210. Sõjavangi, kes süüdlane selles, et ta tahtlikult toimis kaitseväe või sõjalaevastiku julgeoleku kahjuks või tegutses vaenlase abistamise või toetamise sihiga, karistatakse:

surmanuhtlusega.

Sama karistuse alla langevad ka vaenlase salakuulajad.

11. peatükk.

Süüteo riigikorra ja julgeoleku vastu.

§ 211. Süüdlasele selles, et ta sõjaajal või kaitseisukorda kuulutatud maa-alal kaitseisukorra maksvuse ajal saatis korda süüteo, mis on nähtud ette Kriminaalseadustiku § 74—79, 80—97 ja 110—121, kõrgendatakse neis paragrahves ettenähtud karistust järgmiselt:

kui Kriminaalseadustikus on nähtud ette tähtajata sunnitöö, siis määratakse surmanuhtlus;

teistel juhtudel kõrgendatakse karistust Kriminaalseadustiku § 65 teise lõike punktides 2—5 tähendatud alustel.

§ 212. Süüdlast selles, et ta sõjaajal või kaitseisukorda kuulutatud maa-alal kaitseisukorra maksvuse ajal:

- 1) tahtlikult tekitas takistusi kaitseväelisele tegevusele, kaitseväelisele liikumisele, varustuse- ja moonamuretsemisele ning sidepidamisele või tahtlikult tegi kõlbmatuks või hävitas kaitseväe varustist, kaitseabinõusid ning üldtarvilikke toidu- või moonatagavarasid;

- 2) tahtlikult hävitas või tähtsalt rikkus sildu, tamme, veevärke, kaeve ja muid veesaamiskohti, teid ja muid liikumiseks määratud vahendeid, samuti gaasi- ja elektriseadiseid;
- 3) tahtlikult hävitas või tähtsalt rikkus telegraafi-, telefoni- ja teadete edasiandmiseks tarvitata vaid muid vahendeid, raudtee liikuvabinoosisid, samuti laevade, rongide, lennukite või õhulaevade hädaohutuks liikumiseks ülesseatud hoiatusmärke;
- 4) sõjariistus tungis kallale kaitseväge või kaitseliidu tunnimehele, vahtkonnale, kaitseväge, kaitseliidu või politsei võimudele ja muile ametisikuile nende kohuste täitmise ajal või kohuste täitmise tõttu, samuti kes sõjariistus hakkas vastu kaitseväge või kaitseliidu vahtkonnale või kaitseväge, kaitseliidu või politsei võimudele, karistatakse:

tähtajata sunnitööga.

Kui aga seesuguste süütegude tagajärjel tekkis tähtis kahju riigikaitse-tegevusele või kaitseväge või kodanikkude varustamisele või liikumisele, samuti kui p. 4 nimetatud süütegude tagajärjeks oli tapmine, tapmiskatse, raske või üliraske kehavigastuse tekitamine või vara rikkumine süütamisega, plahvatusesega või uputusega, siis karistatakse süüdlast:

surmanuhtlusega.

§ 213. Süüdlast sõjaajal või kaitseseisukorda kuulutatud maa-alal kaitseseisukorra maksvuse ajal Kriminaalseadustiku § 420, 421, 422, § 485 p. 2, § 528, 529 ja 555 ettenähtud süütegude kordasaatmises, karistatakse: surmanuhtlusega või tähtajata sunnitööga.

§ 214. Paragrahves 211—213 tähendatud alustel määratakse sõjakohtute poolt karistusi ka tegelikku kaitseväge teenistusse mittekuuluvaile isikuile, kes süüdlased neis paragrahves ettenähtud süütegude kordasaatmises kaitseseisukorda kuulutatud maa-alal kaitseseisukorra maksvuse ajal.

II.

Seadustiku maksmapanemine.

Käesolev seadustik pannakse maksma eriseadusega.

Tallinnas, 19. septembril 1934.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

P. Lill

kindral-major
Kaitseminister.